

Aloita ennakoarviointi jos:

- lautakunta oma-aloitteisesti tekee selvityksen tai suunnitelman
- tarpeen mukaan kun vastataan lausuntoihin, esityksiin tai kirjeisiin
- valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia tietyille ihmisryhmälle tai alueelle

Ei arviointia: yksilöhuoltojaosto, oikaisuvaatimukset, viranhaltijoiden nimeämiset ja tiedoksi merkittävät asiat

<p>Asia: Koulupsykologisten palveluiden järjestämisvastuu</p> <p>Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta, kokous 24.6.2009 § _____ (Aikaisemmat käsittelyt: ___/___., ___/___.)</p> <p>Valmistelija(t): Perheneuvolan henkilökunta, Markku Herrala, Helena Ylävaara</p> <p>Esittelijä: Tuomo Pääkkönen</p>			
	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:	Vaihtoehto 3:
Esitys:	Perheneuvola/maakunta - kuntayhtymä hoitaa sekä koulukuratiivisen että – psykologisen työn	Kunnat järjestävät molemmat	Kunnat järjestävät koulukuratiivisen työn ja mk-kuntayhtymä koulupsykologisen työn
Vaikutus asiakkaisiin ja asukkaisiin	Koulupsykologiset ja –kuratiiviset palvelut etäännyvät koulujen kehitysyhteisöistä ja palvelut ovat asiakkaille vaikeammin saatavissa, jolloin kuraattorit + psykologit eivät ole luonnollinen osa lapsen kasvuyhteisöä. Tiedonvälitys koulusta työntekijöille hankaloituu salassapitosäännösten vuoksi (ei voida välittää olennaisia tietoja kouluyhteisön ulkopuolisille ihmisille ilman vanhempien lupaa). Koulupsykologisia palveluita ei voida hoitaa lastensuojelulain määrittelemällä tavalla. Asiakas saa palvelun viiveellä. Koulu valikoi, ketkä tarvitsevat palveluita sen sijaan, että asiakkaat hakisivat niitä itse-	Koulupsykologien ja –kuraattorien läsnäolo koululla mahdollistaa varhaisen tuen, nopean reagoinnin ja oikea-aikaisen ohjauksen muihin palveluihin. Oppilaan oikeus saada hänelle kuuluvaa psykososiaalista tukea kouluyhteisössä toteutuu. Oppimisvaikeudet havaitaan ja tutkitaan varhain ja niihin voidaan tarjota kuntoutusta. Koulupsykologit voivat olla mukana suunnittelemassa yksilöllistämiskäytäntöjä. Koulupsykologit tuovat oman lisänsä koulujen työyhteisöjen kehittämiseen lasten kasvua ja kehitystä tukevaksi kasvuyhteisöksi sekä edesauttavat koulujen ja kotien välisen yhteistyön kehittämistä. Esim. koulupsykologit ja kuraattorit voivat auttaa vanhempia ja koulu-	Asiakkaat saavat koulupsykologiset palvelut vain näennäisesti: perheneuvolasta käsin ei voida tehdä koulupsykologista työtä siten, kuin lastensuojelulaisissa tarkoitetaan, ei määrällisesti eikä laadullisesti. Koulupsykologinen työ, mikä tarkoittaa oppimisvaikeustutkimusten lisäksi mm. lasten psykososiaalista tukemista, koulun henkilökunnan tukemista ja koulun kehittämistyöhön osallistumista, jää tekemättä.

	<p>ohjautuvasti. Varhainen tuki ja ennaltaehkäisevä työ kärsivät ja asiakkaiden ongelmat vaikeutuvat ennen palveluiden saamista.</p> <p>Jos nykyresursseilla (psykologeja Kajaanissa 6 +1 eli perheneuvolassa 6 + kaupungin nykyinen koulups.virka, Kuhmossa yksi, Sotkamossa yksi ja Suomussalmella 2 perheneuvolapsykologia eli kunnissa yht. 4) hoidetaan koulupsykologiset palvelut, perheneuvolan jonot kasvavat.</p>	<p>laisia saamaan ajatuksensa kuulluksi.</p> <p>Lasten ja perheiden terapioiden, hoitojen ja tutkimusten saatavuus perheneuvolassa paranee ja odotusajat lyhenevät</p>	
Vaikutus henkilöstöön	<p>Kuraattorit, 7 yhteensä, siirtyvät Kainuun maakunta –kuntayhtymän palvelukseen ja Kajaanin koulupsykologin virka siirretään maakunta –kuntayhtymän vastuulle.</p> <p>Näillä resursseilla perheneuvolan työntekijöiden kuormitus kasvaa kohtuuttomaksi. Työntekijöiden kuormitus lisääntyy, jos joutuu toimimaan kahdessa eri roolissa, eli sekä koulun työntekijänä että perheneuvolan työntekijänä.</p>	<p>Kunnat perustavat koulupsykologien ja koulukuraattorien virat.</p> <p>Perheneuvolan henkilökunta keskittyy lakisääteisten sosiaalihuoltolain ja –asetuksen mukaisten perheneuvolapalveluiden laadukkaaseen tuottamiseen ja työntekijöiden kuormitus on kohtuullisemmalla tasolla. Työntekijöiden jaksaminen ja motivaatio paranee.</p> <p>Koulupsykologit ja –kuraattorit saavat ammatillista tukea toisistaan ja muodostavat luonnollisen työyhteisön.</p> <p>Koulun henkilökunnan työnjako selkeytyy.</p>	<p>Perheneuvolatyöntekijä on koulun laajennettuun oppilashuoltoryhmään osallistuessaankin perheneuvolatyöntekijä, näin ollen koulupsykologista palvelua ei ole. Työntekijä ei voi olla kahdessa eri roolissa ilman, että se aiheuttaa ongelmia. Kouluilla harvoin vieraillessaan perheneuvolatyöntekijöihin kohdistuu kohtuuttomat odotukset, mikä kuormittaa työntekijöitä.</p>
Vaikutus johtamiseen, palvelujen järjestämiseen ja tuotantotapoihin	<p>Työntekijän rooliin vaikuttaa se, kuka on esimies; palveleeko koulua vai esim. perheneuvolaa. Palveluiden priorisointi riippuu siitä, mitä palvelua esimies edustaa. Esim. perheneuvolan esimies voi priorisoida perheneuvolan asiakastyön koulukuraatiivisen – ja koulupsykologisen työn edelle.</p>	<p>Perheneuvolan työntekijöiden ja koulupsykologien työnkuva selkeytyy, mikä helpottaa työntekijöiden rekrytointia molempiin palveluihin. Mahdollisuus työyhteisön tukeen ja yhteiseen työnkehittämiseen edesauttaa koulupsykologien rekrytointia.</p> <p>Palveluiden johtaminen ja kehittäminen selkiytyy, koulukuraattorit ja koulupsykologit ovat saman hallinnon alla kuin muut koulun palvelut.</p>	<p>Koulujen oppilashuollon suunnitelmallinen kehittäminen ja johtaminen vaikeutuu, kun koulukuratiivista palvelua ja koulupsykologista palvelua johtavat eri organisaatiot/esimiehet.</p>
Vaikutus talouteen (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä)	<p>Varhaisen tukemisen puuttuminen lisää kustannuksia myöhemmin. Jos ko. palvelut siirtyvät maakunta -kuntayhtymän vastuulle, niin pitää huomioida budjeteissa. Yhden koulukuraattorin henkilöstömenot/v ovat n.35305 – 38835 e (jos teht.koht.</p>	<p>Kustannusvastuu koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista tulee Kainuun kunnille ja perheneuvolapalveluista maakunta kuntayhtymälle. Lyhyellä aikavälillä kustannukset kasvavat, mutta pitkällä aikavälillä varhaiseen tukeen panostaminen pienentää sekä sosiaa-</p>	<p>Ks. edellisten vaihtoehtojen vast.kohdat.</p>

	<p>palk. on n. 2260 e/kk.). Yhden koulupsykologin henkilöstömenot/v ovat n. 43909 – 48760 e/v (jos teht.koht.palk. 2837,52 e/kk). Koulukuraattorin henkilöstömenot ovat noin 35 400 €/v Nykyisten kuntien 7 koulukuraattorin henkilöstökulut ovat 248 000 € + 1 psykologin 42 300 yht. 290 100 €. Pikkukuntiin tarv. 1 yht. kuraattori 35 400 €. Koulupsykologien lisätarve Kuhmo 1, Sotkamo 1, Ylä-Kainuu 1, Kajaani 2 = yht. 5 = 211 500 € eli kokonaiskustannusarvio olisi n. 535 000 €</p>	<p>li- ja terveismenoja että kuntien työmarkkinatukimenoja nuorten sijoituessa opiskelu- ja työelämään.</p> <p>Nykyiset kuraattorien kustannukset säilyvät kunnilla n. 248 000 € + 1 pikkukuntiin= 283 000 €, koulupsykologin vakanssi Kajaa- nissa on täyttämättä Kokonaiskustannukset samat kuin vaihtoeh- dossa 1, maksut ja päätöksenteko uusien virkojen perustamisesta hajautuvat eri kuntiin</p>	<p>Nykyiset kuraattorien kustannukset n. 248 000 € säilyvät kunnilla + pikkukun- tiin 1= 283 000 €. Koulupsykologin vakanssi siirtyy mk- ky:ään, kust. 42 300 €. Uudet koulupsy- kologien vakanssit perustetaan mk- ky:ään, kust.vaikutus 211 500 €. Kokonaiskustannukset samat kuin vaih- toehdossa 1, kustannukset hajautuvat kunnille n. 283 000 € ja maakunta – kuntayhtymälle n.252 000€</p>
Vaikutus Kainuun elin- voimaan	Syrjäytymisen kustannukset näkyvät so- siaali- ja terveismenoissa. Syrjäytyminen heikentää väestön tuottavuutta.	Syrjäytyminen vähenee, elinvoima paranee. Väestön tuottavuus kasvaa.	
Vaikutus terveys- ja hy- vinvointierojen kaventa- miseen	Perheneuvolan osallistuminen perhekes- kusten kehitystyöhön vaikeutuu, varhai- nen tuki ei toteudu ja ongelmat hankaloi- tuvat. Oppimisvaikeuksien havaitseminen vii- västy ja niistä aiheutuu sekundaarisia ongelmia kuten koulumotivaatio-, itsetunto - ja käyttäytymisongelmia ja syrjäytyminen lisääntyy.	Katso tämän vaihtoehdon kohtaa 1 (Vaikutuk- set asiakkaisiin ja asukkaisiin). Lasten ja per- heiden terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat.	
Huomioi myös kehittä- mishankkeet	Perheneuvola ei pysty osallistumaan per- hekeskusten kehittämiseen.	Perheneuvola osallistuu perhekeskusten ja varhaisen tuen kehittämiseen.	Perheneuvolapsykologien osallistumi- nen perhekeskusten ja varhaisen tuen kehittämiseen on vähäistä, mikäli he vastaavat myös koulupsykologisista palveluista.

- Toteuta toimialan BSC:n kautta (vaikutukset terveyseroihin arvioiden)
- Konsultoi tarvittaessa eri tulosalueiden johtajia ja muita asiantuntijoita